

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 31S/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5017200116
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Poláčková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5017200116.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline - ako správny súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Veroniky Poláčkovej a členov senátu Mgr. Nory Tomkovej a JUDr. Pavla Polku, v právnej veci žalobcu: O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. G. XXX, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Tvrdošín, so sídlom Školská 165/2, 027 44 Tvrdošín, v konaní o všeobecnej správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. KaTS-29288/7923/2016-42007/2016 zo dňa 23.06.2016, takto

rozhodol:

Súd rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelária Tvrdošín č.
KaTS-29288/7923/2016-42007/2016 zo dňa 23.06.2016 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalovaný napadnutým rozhodnutím podľa ust. § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na podanú žiadosť žalobcu zo dňa 03.05.2016 o poskytnutie právnej pomoci v rámci prebiehajúceho súdneho konania vo veci - o zaplatenie 1.075.693,11 Eur s príslušenstvom vedené na Okresnom súde Bratislava I. pod č. k. 14C/93/2011. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný citoval ust. § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 6a ods. 1, § 7 ods. 4, § 4 písm. i), § 4 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. konštatujúc, že v prípade žalobcu, ako žiadateľa, bol započítateľný príjem v posudzovanom období vyšší ako 1,6-násobok sumy životného minima, ktorý pre jednu samostatne posudzovanú dospelú fyzickú osobu predstavuje sumu 316,94 Eur (platná od 01.07.2013). Zároveň reálne vyplácaný príjem žiadateľa po exekučných zrážkach, ktorý je vo výške 385,43 Eur, stále presahuje hranicu 1,6 násobku sumy životného minima. Žiadateľ hoci nevlastní majetok, predajom ktorého by si vedel zabezpečiť využívanie právnych služieb, tak z hľadiska vyhodnotenia príjmu nespĺnil podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci. Žalovaný ďalej konštatoval, že môže poskytnúť právnu pomoc aj v prípadoch, keď žiadateľ nespĺňa podmienku stavu materiálnej núdze, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci. Na použitie tohto ustanovenia však nie je právny nárok a je výlučne na úvahe žalovaného, ako správneho orgánu, či toto ustanovenie použije. Okolnosti, ktoré má žalovaný pri skúmaní žiadosti podľa daného ustanovenia skúmať, stanovuje usmernenie Centra právnej pomoci č. 2015/2 z 15.06.2015, z ktorého vyplýva, že centrum posudzuje jednak skutočný príjem žiadateľa pri zohľadnení pravidelných nevyhnutných výdavkov a zároveň sa zaoberá povahou sporu, či v danom prípade skutkový a právny stav veci a okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že neposkytnutie právnej pomoci by malo vážne následky a spôsobilo vážnu ujmu na právach a oprávnených záujmoch žiadateľa. Žalovaný vyhodnotil sociálnu situáciu žiadateľa, ktorý je invalidným, je podnikateľom a za účtovné obdobie r. 2015 vykázal podľa daňového priznania pri príjmoch 950 Eur a

výdavkoch 1098,22 Eur daňovú stratu 148,22 Eur. Žalovaný žiadateľom predložené listiny preukazujúce výšku bežných mesačných výdavkov, úhrady za stomatológa a klinického psychológa, ktoré boli z obdobia, ktoré nie sú posudzovaným obdobím, nezohľadnil. Žalovaný zohľadnil exekučné zrážky, zaoberal sa aj výdavkami, ktoré žiadateľ predložil a ktoré súvisia so splácaním jeho záväzkov (Ferratum bank p.l.c., Europe Money Fundament, s.r.o. a fyzickým osobám), pričom konštatoval, že len pri záväzku nadobudnutom v mesiaci 04/2016 posudzovaného obdobia, napriek platobnej neschopnosti, zaplatil v tomto mesiaci splátku 355 Eur a ďalej sa zaviazal na dobu 60 mesiacov splácať splátky vo výške 105 Eur mesačne. Žiadateľ v posudzovanom období hradil splátky aj fyzickým osobám v rozmedzí 50 Eur mesačne až 380 Eur mesačne. Vzhľadom na príjmovú, majetkovú a sociálnu situáciu žiadateľa a po zvážení všetkých okolností sporu mal žalovaný za to, že poskytnutie právnej pomoci nie je primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, na ktorú by bolo možné u žiadateľa aplikovať ust. § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. V napadnutom rozhodnutí žalovaný poučil žiadateľa o možnosti podať opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu do 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne prostredníctvom orgánu, ktorý rozhodnutie vydal na Krajský súd v Banskej Bystrici. Zároveň žiadateľa poučil o možnosti podať v tej istej veci žiadosť opätovne, ak odpadnú dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci.

2. Žalobca v žalobe namietal, že nie je pravdou, že má zostatok príjmu 385,43 Eur, nakoľko mu chodil dôchodok do banky a exekútor mu zablokoval trikrát dôchodok po 385,43 Eur a banka mu uvoľnila dôchodok len jedenkrát. Preto využíval debetnú kartu na výšku debetu 300 Eur, ktorý doposiaľ nie je uhradený. Namietal, že mu neboli uznané splátky pôžičky vo výške 2500 Eur. Uvedol, že aj debet 1500 Eur v Z. I. mu zablokoval exekútor. Vzhľadom na zubné zdravotné problémy sa dostal do finančnej tiesne, bol si nútený požičať peniaze. Všeobecná zdravotná poisťovňa mu uhradila len čiastočnú sumu 90,38 Eur a 105,70 Eur. Žalobca sa vyjadril aj k povahe sporu, v rámci ktorého žiadal o poskytnutie právnej pomoci. Mal za to, že v prípade prítomnosti advokáta by mohol súd v Bratislave dôjsť k verdiktu v jeho prospech. Ohľadom neuznania psychologického posudku uvedol, že 14.07.2016 je znovu objednaný na vyšetrenie, posudok doloží. Rozpísal svoje bežné výdavky, ktoré spolu s úhradami splátok pôžičiek a exekúcií presahujú jeho dôchodok.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 29Sa/3/2016-11 zo dňa 13.01.2017 postúpil vec tunajšiemu súdu dôvodiac tým, že dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis - zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). S poukazom na ust. § 6 ods. 1, 2, § 10, § 13 ods. 3, § 18 ods. 2 SSP, na ust. § 2 ods. 29, § 3 ods. 6 zákona č. 371/2004 Z.z. a na zásadu perpetuatio fori Krajský súd v Banskej Bystrici uvedol, že pri určení vecnej, miestnej a kauzálnej príslušnosti bolo potrebné vychádzať z právnej úpravy účinnej v čase začatia konania - 11.07.2016, čiže v čase podania žaloby, a bolo potrebné aplikovať nový procesný predpis - Správny súdny poriadok.

4. Krajský súd v Žiline sa po predložení veci stotožnil s tým, že je vecne a miestne príslušný v prejednávanej veci. Z obsahu spisu krajský súd zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi doručené do vlastných rúk dňa 28.06.2016, proti ktorému v zmysle poučenia podal v lehote 15 dní opravný prostriedok - odvolanie, avšak adresoval ho priamo Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ktorému bolo doručené dňa 11.07.2016. Krajský súd v Banskej Bystrici odvolanie postúpil prípisom zo dňa 12.07.2016 Centru právnej pomoci, Kancelária Tvrdošín (bez zdôvodnenia). Centrum právnej pomoci, Kancelária Tvrdošín podaním zo dňa 14.07.2016 predložilo odvolanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici spolu so spisovým materiálom, vyjadrením správneho orgánu k obsahu odvolania a so súhlasom s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania. Centrum právnej pomoci vo vyjadrení k veci samej uvedlo, že o predložení odvolania spolu so spisovým materiálom bol upovedomený aj účastník konania - O. K., a to listom zo dňa 14.07.2016 (založený na č. I. 140 spisu). S odvolacími dôvodmi sa nestotožnilo, a preto o jeho odvolaní ani nerozhodlo a priamo ho predložilo odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalovaný uvedol, že trvá na svojom rozhodnutí, ktorým nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, ako aj na dôvodoch v ňom uvedených. Z dikcie ust. § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. jednoznačne vyplýva, že fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak kumulatívne spĺňa všetky tri podmienky, t.j. nachádza sa v stave materiálnej núdze, v prípade jeho sporu sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť a hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, ak je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch. Dôvodom nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci bol fakt, že žiadateľ v období 6 mesiacov pred podaním žiadosti vrátane mesiaca podania žiadosti nesplnil podmienku materiálnej núdze. Nesplnenie hoci len jednej z vyššie uvedených podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na

poskytnutie právnej pomoci. Centrum v prípade žiadateľa pred vydaním rozhodnutia posudzovalo aj možnosť aplikácie ust. § 6b ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., pričom dospelo k záveru, že toto nie je primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

5. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. V súvislosti s prijatím týchto právnych predpisov došlo s účinnosťou od 1. júla 2016 k zmene právnej úpravy správneho súdnictva (táto právna úprava sa stala súčasťou Správneho súdneho poriadku), ktorá sa okrem iného týkala aj právomoci a príslušnosti správnych súdov. V rámci tejto zmeny došlo novelou vykonanou zákonom č. 125/2016 Z.z. s účinnosťou od 1. júla 2016 aj k zmene ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z., ktorá zmena sa týkala rozhodovania o odvolaní proti rozhodnutiu centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci.

6. Pri skúmaní otázky právomoci bolo potrebné vychádzať z prechodných ustanovení Správneho súdneho poriadku, a to predovšetkým z ustanovenia § 492 ods. 1 SSP, podľa ktorého konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Z tohto prechodného ustanovenia, ktoré predstavuje vo vzťahu k ustanoveniu § 491 ods. 1 SSP výnimku, vyplýva, že tu musí ísť o konania podľa ustanovenia § 250l a nasl. O.s.p. a že pre záver o tom, či sa uvedené konania dokončia podľa doterajších predpisov, je rozhodujúce to, kedy bolo konanie začaté.

7. Konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa začínalo na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu (§ 250m ods.1 O.s.p.), pričom zákon ustanovil možnosť podania návrhu nielen na správny súd (§ 250m ods. 2 prvá veta O.s.p.), ale i na správny orgán (§ 250m ods. 2 druhá veta O.s.p.). Pri rozhodovaní o odvolaní proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci to zvýraznil aj zákon č. 327/2005 Z.z., ktorý v § 10 ods. 5 upravoval možnosť podania odvolania na príslušný krajský súd prostredníctvom Centra právnej pomoci. Za začatie konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku bolo treba považovať deň, kedy bol opravný prostriedok doručený príslušnému súdu alebo správneho orgánu, ktorý vydal rozhodnutie (ak účastník konania podal opravný prostriedok prostredníctvom správneho orgánu) a nie deň, kedy okresný úrad doručil (predložil) odvolanie spolu so spisovým materiálom súdu.

8. Zo znenia § 492 ods. 1 SSP možno teda vyvodiť, že ak účastník podal odvolanie proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci na Centrum právnej pomoci (príslušný súd) do 30. júna 2016, odvolanie treba považovať za návrh podľa tretej časti piatej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a konanie sa dokončí podľa doterajších predpisov. To znamená, že na vec sa použije Občiansky súdny poriadok a zákon č. 327/2005 Z.z. v znení účinnom do 30. júna 2016 a teda, že o odvolaní rozhodne v takomto prípade súd.

9. Ak účastník podal odvolanie po 30. júni 2016 (t. j. od 01.07.2016 vrátane) proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci vydanému pred 1. júlom 2016, vzhľadom na to, že po 01.07.2016 podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je prípustné (administratívne konanie je jednoinštančné), považuje sa takéto odvolanie v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 125/2016 Z.z. za včas podanú správnu žalobu.

10. Z administratívneho spisu vyplýva, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 28.06.2016 a odvolanie bolo doručené Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 11.07.2016. Hoci sa v spise nenachádza obálka, v ktorej bolo doručené odvolanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici, rozhodujúcim dňom pre určenie začatia konania je dátum, kedy bolo podanie doručené súdu, a preto možno jednoznačne ustáliť, že odvolanie žalobcu doručené súdu po 01.07.2016 (11.07.2016) sa považuje za všeobecnú správnu žalobu v zmysle § 182 a nasl. SSP, a nie opravný prostriedok v zmysle § 250m O.s.p., a teda sa nejednalo o konanie potrebné v zmysle § 492 ods. 1 SSP dokončiť podľa doterajších predpisov, t.j. podľa Občianskeho súdneho poriadku.

11. Krajský súd v Žiline, ako správny súd, prejednal vec bez nariadenia pojednávania za splnenia procesných podmienok stanovených v ust. § 107 ods. 1 SSP a contrario a ust. § 137 ods. 4 SSP. Rozsudok bol vyhlásený verejne dňa 20.11.2019.

12. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa ust. § 177 a nasl. SSP v medziach žalobných bodov (§ 134 ods. 1 písm. a/ a § 183 SSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo potrebné zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP z nasledovných dôvodov:

13. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

14. Podľa článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

15. Podľa článku 37 ods. 2, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania.

16. Podľa článku 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z.z. tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddlžení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory").

18. Podľa § 1 zákona č. 327/2005 Z.z. účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddlžení podľa osobitného predpisu, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len "protispoločenská činnosť") alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

19. Podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona č. 327/2005 Z.z. na účely tohto zákona je materiálnoú núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

20. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len "žadateľ"), sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima; to neplatí, ak sú spoločne posudzované fyzické osoby účastníkmi sporu v súdnom konaní s protichodným postavením.

21. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

d) Podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

22. Podľa § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20%

trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

23. Podľa § 6b ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, môže centrum v prípadoch podľa § 6a ods. 1 poskytnúť právnu pomoc aj bez úhrady finančnej účasti.

24. Podľa § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

25. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

26. Týmto všeobecným predpisom o správnom konaní je zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

27. Zákonodarca v zákone o právnej pomoci upravuje predmet a rozsah právnej pomoci, ako aj podmienky jej priznania vo vzťahu k žiadateľom a pôsobnosť a úlohy orgánov verejnej správy pri rozhodovaní o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Zákon sa vzťahuje nielen na ochranu zdravých fyzických osôb nachádzajúcich sa v materiálnej núdzi, ale z obsahu jej právnej úpravy jednoznačne vyplýva, že sa vzťahuje na sociálne odkázané fyzické osoby, ktoré sa za splnenia zákonom ustanovených podmienok nachádzajú v takej sociálnej, finančnej a majetkovej situácii, ktorá im neumožňuje zabezpečenie právnej pomoci na ochranu ich práv a právom chránených záujmov. Cieľom zákonodarcu je zabezpečiť reálny prístup k Ústavou Slovenskej republiky deklarovanému právu fyzických osôb, ktoré sa ocitli v materiálnej núdzi, na právnu pomoc bez rozdielu, teda bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rodinné alebo iné postavenie. Zákonodarca ustanovuje kritéria, podľa ktorých sa postupuje resp. posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc, aby sa predišlo jej zneužívaniu neoprávnenými osobami. Kládne základy inštitucionálneho zabezpečenia posudzovania žiadosti a samotného poskytovania právnej pomoci, zakotvuje postup pri žiadaní a poskytnutí právnej pomoci, rozhodovanie o jej poskytnutí a možnosť jej preskúmania súdom. Materiálnu núdzu ustanovuje ako jednu z podmienok práva na poskytnutie právnej pomoci tak, že hranicu materiálnej núdze stanovuje na úrovni 1,4-násobku sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a jej ďalšiu podmienku, že žiadateľ si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojim majetkom. Ako ďalšiu podmienku pre priznanie práva na poskytnutie právnej pomoci zákon ustanovuje tak, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu.

28. Vo vzťahu k jednotlivým žalobným námietkam správny súd uvádza nasledovné: Námietku žalobcu, v zmysle ktorej mal žalovaný zohľadniť bežné výdavky (strava, ošatenie, hygiena, bývanie, zdravotná starostlivosť), ako aj ďalšie výdavky (pôžičky, úvery a exekúcie), správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že k záveru o absencii stavu materiálnej núdze postačuje už samotné skutkové zistenie o príjmoch žalobcu, ktoré prevyšuje 1,4 násobok ako aj 1,6 násobok sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu, ktorú skutočnosť žalobca nepopiera. Uvedené okolnosti je možné zhodnotiť až v rámci správnej úvahy v zmysle § 6b ods. 1, § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.

29. Žalovaný mal z vykonaného dokazovania riadne preukázané, že príjem žalobcu presahuje nielen výšku 1,4 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ale aj sumu 1,6 násobku životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, t.j. 316,94 €, a to v mesiaci podania žiadosti (máj 2016) a v šiestich predchádzajúcich mesiacoch - t. j. počas celého posudzovaného obdobia, teda žalobca nespĺňa jednu zo zákonných podmienok (§ 6a ods. 1), splnenie ktorej je podmienkou aplikácie ustanovenia § 6b ods. 1 daného zákona.

30. Správny súd však ako dôvodnú uznal námietku žalobcu, v zmysle ktorej sa žalovaný nezaoberal povahou veci, v rámci ktorej žiadateľ žiadal priznať poskytnutie právnej pomoci a ďalšími okolnosťami veci - zdravotný stav.

31. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

32. Podľa § 47 ods. 1, 2, 3 Správneho poriadku rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkov konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

33. Krajský súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozhodnutia žalovaného v časti týkajúcej sa posudzovania splnenia podmienok pre aplikáciu § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. musí konštatovať nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného pre absenciu zákonných náležitostí v zmysle vyššie citovaného ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Nepreskúmateľnosťou sa pritom podľa konštantnej judikatúry správnych súdov a podľa doktríny chápe taká vada správneho rozhodnutia, ktorá je charakterizovaná ako nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. V prípade rozhodnutia žalovaného ide o vadu spočívajúcu v nedostatku dôvodov, nakoľko odôvodnenie žalobou napadnutého rozhodnutia v tejto časti je skratkovité, pozostáva len z citácie ustanovenia právneho predpisu a všeobecného konštatovania o tom, že žalovaný sa zaoberal povahou konania, v ktorom žiadateľ žiadal o poskytnutie právnej pomoci za účelom posúdenia, či v danej veci existujú také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci napriek nesplneniu podmienky stavu materiálnej núdze, celkovou príjmovou, majetkovou a sociálnou situáciou žiadateľ a dospel k záveru, že poskytnutie právnej pomoci nie je primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

34. V tejto časti rozhodnutia sa žalovaný zameril prioritne na záväzky žalobcu, pričom možno vyvodit', že ich považoval za neprimerané jeho príjmovej situácii. Z tvrdení žalobcu vyplýva, že jeho finančná tieseň bola spôsobená aj pôžičkami na úhradu zdravotných úkonov. Žalovaný neprihliadol na doklad z vyšetrenia klinickým psychológom PhDr. B. J. zo dňa 13.11.2013, keďže tento doklad pochádzal z obdobia, ktoré nespadá pod posudzované obdobie. Žalovaný na jednej strane konštatoval u žiadateľa status osoby ŤZP, poberateľa invalidného dôchodku, ale nevyvodil, prečo tieto okolnosti nevzal do úvahy pri posudzovaní dôvodov osobitného zreteľa na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Napriek tomu, že lekársky nález bol z roku 2013, z hľadiska posúdenia mimoriadnych okolností na priznanie právnej pomoci nie je možné argumentovať, že nespadá do lehoty posudzovaného obdobia, keďže v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z. sa za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti zisťuje len príjem. Z lekárskeho nálezu zo dňa 13.11.2013 vyplýva, že žiadateľ je vedený v neurologickej ambulancii zo záverom stav po kraniocerebrálnej traume s dilceráciou front. laloka, organický postraumatický psychosyndróm ťažkého stupňa a klinický psychológ konštatoval, že tento stav podstatne limituje mentálnu výkonnosť a jedná sa o pacienta duševne zaostalého. Z lekárskeho nálezu zo dňa 14.07.2016, ktorý predložil žalobca súdu vyplýva, že tento stav sa u žalobcu nezmenil, pričom podľa názoru súdu už v čase podania žiadosti bolo zrejmé, že sa jedná o trvalý stav a v prípade pochybností mohol žalovaný overiť tento nález. S ohľadom na vyššie uvedené je otázne, nakoľko záväzky žalobcu sú spojené s jeho limitovanou mentálnou výkonnosťou. Za najpodstatnejší nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia považoval krajský súd, že žalovaný sa vôbec nezaoberal povahou veci, v rámci ktorej žiadateľ žiadal poskytnúť právnu pomoc, keďže prioritne okolnosťami žiadanej právnej pomoci je potrebné rozumieť spor alebo inú právnu vec, v ktorej sa žalobca domáha súdnej ochrany.

35. Žalovaný tak bez bližšieho odôvodnenia a rozboru nedáva odpoveď na otázku, akými skutkovými a právnymi dôvodmi bol vedený pri posudzovaní zákonných podmienok pre aplikáciu ust. § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. v posudzovanej veci. Nie je postačujúce, ak právne zdôvodnenie žalovaného pozostávalo z jednoduchého konštatovania o nesplnení zákonných podmienok. Žalovaný už nerozvedol, v čom vidí spojitosť daného záveru so spornou otázkou, či je dôvodné poskytnúť žalobcovi právnu pomoc s finančnou účasťou s ohľadom na okolnosti žiadanej právnej pomoci. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia preto nemožno spoľahlivo zistiť, prečo žalovaný dospel k záveru

obsiahnutému vo výroku, čím žalovaný porušil právo žalobcu, ako účastníka správneho konania, na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Nemožno opomenúť, že riadne odôvodnenie napĺňa jednu zo základných funkcií konania - posilňovať dôveru občanov v správnosť rozhodovania správnych orgánov. Ďalšou nemenej významnou funkciou je kontrolná funkcia predovšetkým tých orgánov, ktoré budú rozhodnutie prípadne preskúmať. Presvedčivé odôvodnenie môže zamedziť zbytočnému uplatneniu opravných prostriedkov.

36. Žalovaný bude v odôvodnení nového rozhodnutia reagovať na dva okruhy problémov vo vzťahu k tej časti odôvodnenia, v ktorej správny súd konštatoval jej nepreskúmateľnosť, a to: na skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti treba považovať najmä skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené, a ktoré majú právny význam k prejednávanej veci. Ďalej treba uviesť, ako sa žalovaný vyrovnal s odvolacími námietkami účastníka vo vzťahu k skutkovým okolnostiam i právnomu posúdeniu veci. V rámci právneho posúdenia veci správny orgán subsumuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie právneho predpisu, z ktorého správny orgán vo výrokovej časti rozhodnutia vychádzal, pričom nestačí len citácia daného ustanovenia, ale je žiaduce, aby sa vyložil aj obsah právnej normy, najmä normy, ktorá obsahuje tzv. neurčitý právny pojem „primeranosť okolnostiam žiadanej právnej pomoci“ ako kľúčový pojem k aplikácii § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., tak aby bol účastníkovi konania zrejmy vzťah medzi skutkovým zistením žalovaného a právnym posúdením veci.

37. Nedostatok dôvodov žalobou napadnutého rozhodnutia správneho orgánu v časti vyššie popísanej správnym súdom viedlo krajský súd k zrušeniu napadnutého rozhodnutia pre nepreskúmateľnosť v zmysle citovaného ust. § 191 ods. 1 písm. d) SSP.

38. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

39. Rozhodnutie súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu, prostredníctvom krajského súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal

jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.